

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky

Spolkový věstník

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 68 (1939), No. Suppl., D117--D120

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/120735>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1939

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

SPOLKOVÝ VĚSTNÍK.

Výbor JČMF pro správní rok 1938/39 se skládá z těchto členů:

Předseda: dr. *František Nachtikal*, profesor vys. učení techn. v Praze (do konce r. 1939).

Místopředseda: *Stanislav Petřra*, vrch. školní rada v. v. v Praze (1939).

Ředitel: dr. *Miloslav Valouch*, sekční šéf v. v. v Praze (1941).

Pokladník: dr. *Bohumil Bydžovský*, profesor university Karlovy v Praze (1940).

Jednatel: dr. *Miloš Kössler*, profesor university Karlovy v Praze (1941).

Knihovníci: dr. *František Záviška*, profesor university Karlovy v Praze (1941);

dr. *Karel Rychlík*, profesor vys. učení techn. v Praze (1941);

dr. *Viktor Trkal*, profesor university Karlovy v Praze (1940).

Účetní správce: dr. *Josef Štěpánek*, vrchní školní rada v Praze (1941).

Archivář: dr. *Mikuláš Šmok*, ředitel reálky v Praze (1939).

Zapisovatel: dr. *František Lehar*, profesor reál. gymnasia v Praze (1940).

Bez zvláštní funkce: dr. *Josef Hrdlička*, docent vys. učení techn. v Praze (1941);

dr. *Václav Hruška*, profesor vys. učení techn. v Praze (1941);

Václav Ingriš, vrchní školní rada v Praze (1939);

dr. *Vojtěch Jarník*, profesor university Karlovy v Praze (1940);

ing. dr. *Rudolf Kukač*, profesor vys. učení techn. v Praze (1940);

dr. *Bohuslav Mašek*, místoředitel st. hvězdárny v. v. v Praze (1939);

dr. *František Nušl*, ředitel st. hvězdárny v. v. v Praze (1940);

dr. *Karel Petr*, profesor university Karlovy v Praze (1939);

Stanislav Teplý, profesor při zem. školní radě v Praze (1941);

dr. *Miloslav A. Valouch*, profesor vys. učení techn. v Praze (1939);

dr. *František Vyčichlo*, profesor reálky v Praze (1939);

dr. *Alois Wangler*, profesor při zemské školní radě v Praze (1940);

Josef Žďárek, profesor st. průmyslové školy v Praze (1940).

Náhradníci (na rok 1938/39):

Jiří Antropius, posluchač Karlovy university v Praze.

Antonín Huta, posluchač Karlovy university v Praze.

Dr. *Josef Köppel*, profesor II. reál. gymnasia v Praze II.

Dr. *Karel Rössler*, profesor reálky v Praze VII.

Ota Setzer, profesor reál. gymnasia v Kralupech n. Vlt.

Dr. *Ladislav Zachoval*, asistent vys. učení techn. v Praze.

Kontrolující komisaři (na rok 1938/39):

Dr. *Václav Lenz*, profesor vys. učení techn. v Praze.

Dr. *Bedřich Šalomon*, profesor university Karlovy v Praze.

Dr. *Antonín Zahradka*, profesor ref. reál. gymnasia v Praze XIX.

Vědecká rada. Členové sekce matematické (do konce r. 1939):

Dr. *Vladimír Kořínek*, profesor university Karlovy v Praze, pořadatel.

Dr. *Emil Schönbaum*, profesor university Karlovy v Praze, předseda.

Dr. *Jan Vojtěch*, profesor vys. učení technického v Praze.

Delegát výboru: dr. *Vojtěch Jarník*.

Členové sekce fyzikální (do konce r. 1939):

Dr. *Václav Dolejšek*, profesor university Karlovy v Praze, předseda.

Dr. *Zdeněk Horák*, docent vys. učení techn. v Praze, pořadatel.

Dr. *František Link*, docent university Karlovy v Praze.

Delegát výboru: dr. *Miloslav A. Valouch*.

Výbor brněnského odboru ve správním roku 1938/39:

Předseda: dr. *Ladislav Seifert*, profesor Masarykovy university v Brně (1939).

Místopředseda: dr. *Karel Koutský*, profesor dívč. reál. gymnasia v Brně (1939).

Jednalel: dr. *Karel Čupr*, profesor české techniky v Brně (1939).

Pokladník: dr. *Josef Klíma*, profesor české techniky v Brně (1939).

Knihovník: dr. *Josef Sahánek*, profesor techniky v Brně (1940).

Bez zvláštní funkce: dr. *Ladislav Morávek*, profesor při zem. škol. radě v Brně (1940);

ing. *Jan Osolsobě*, ředitel Západomoravských elektráren v Brně;

dr. *Antonín Šimek*, profesor Masarykovy university v Brně (1939).

Náhradníci: dr. *Tadeáš Gajdoš*, asistent university v Brně (1939);

František Kozumplik, posluchač university v Brně (1939).

Revisoři: dr. *Bohumil Kladivo*, profesor české techniky v Brně (1939);

dr. *Miloš Neubauer*, profesor gymnasia v Brně (1939).

Fyzikální sekce pořádala 2 schůze:

Dne 13. prosince 1938 přednášel dr. J. M. Bačkovský: Užití mosaikových krystalů ve spektroskopii paprsků X.

Rozlišovací mohutnost pro linie $\text{CuK}\alpha$ a $\text{MoK}\alpha$ (viz Čas. 67 (1938), 211) dosažená mosaikovým krystalem kamenné soli v Kunzlově fokusačním uspořádání spektrografu byla značně vyšší než plyne z Allisonova vztahu. Autor ukázal, že při mosaikové nedokonalosti ve sklonu atom. rovin krystalu, užije-li se sym. uspořádání (t. j. vzdálenost štěrbina \div krystal rovna vzdálenosti krystal \div fot. deska), nastane ve směru kratších vlnových délek rozšíření linie $\varepsilon = 2R \cotg \varphi (\Delta\sigma)^2$ (Nature 141 (1938), 872), které je pro krystaly normálně užívané pro střední obor vlnových délek zcela nepatrné. Tak na př. pro reflektující obor NaCl $w_C = 120''$ nastane u linie $\text{CuK}\alpha_1$ rozšíření 0,25'', což je méně než 2% vlastní šířky linie $\text{CuK}\alpha_1$. Mosaikovými krystaly je tedy možno v tomto případě docílit vysoké rozlišovací mohutnosti jako krystaly dokonalými.

Naopak při nesymetrickém uspořádání se nelokalnost krystalu projevívá v rozšíření linií, které roste se zmenšující se vzdáleností fotografické desky od krystalu. Když se umístí fotografická deska přímo za krystalem, obdrží se fotografie struktury krystalu v monochromatickém záření. (Journ. de Phys. Nov. 1938.)

Dne 23. ledna 1939 přednášel doc. dr. František Link: O novém mikrofotometru Státní hvězdárny v Praze.

Popis a zkušenosti získané novým mikrofotometrem sestaveným podle návrhu přednášejícího pro Státní hvězdárnu v Praze. V mikrofotometru je užito dvou hradlových článků Tungstam S 44 pracujících proti sobě. Jeden článek je osvětlován světlem procházejícím měřeným místem desky a druhý světlem procházejícím optickým klínem. Tímto se vyrovnají oba proudy světelné, až galvanometr ukazuje nulový proud. Citlivosti a rychlosti měření vyhovuje tento nový přístroj všem požadavkům astronomických měření. Přístroj byl postaven z podpory Národní rady badatelské a Státní hvězdárny v Praze.

Řád k vydávání Časopisu (Čas. 63 (1933/34), V 72) byl usnesením valné schůze dne 28. února 1939 doplněn takto:

„Redakce Časopisu je povinna sdělit autorovi nejdéle do tří měsíců ode dne, kdy rukopis určený do Časopisu došel do redakce, zdali jeho příspěvek přijímá nebo odmítá, do kteréžto lhůty se nepočítají vysokoškolské prázdniny. Nemůže-li redakce do té doby rozhodnouti, je povinna v téže lhůtě tuto okolnost oznámiti autorovi, čímž se lhůta k rozhodnutí automaticky prodlouží o další tři měsíce.

Na písemný dotaz autorův ve věcech týkajících se tisku přijatého článku je redakce povinna odpovědět ve stejné lhůtě.

Nedodrží-li redakce uvedené lhůty, má autor právo odvolati se k výboru JČMF.“

Přirůstky knihovny brněnské.

- Landau E.*: Einführung in die Differentialrechnung und Integralrechnung. Groningen 1934. A 248
- Kamke E.*: Einführung in die Wahrscheinlichkeitstheorie. 1932. A 249
- Volterra V. - Hostinský B.*: Opérations infinitésimales linéaires. Paris 1938. A 250
- Jarník V.*: Úvod do integrálního počtu. Praha 1938. A 251
- Schulz G.*: Formelsammlung zur praktischen Mathematik. A 252
- Rychlík K.*: Úvod do počtu pravděpodobnosti. Praha 1938. A 253
- Hlavatý V.*: Diferenciální geometrie křivek a ploch a tensorový počet. Praha 1937. B 137
- Ergebnisse der exakten Naturwissenschaften.* Bd. 16. Berlin 1937. C 47/16
- Uller K.*: Das Grundgesetz der Wellenfortpflanzung aus bewegter Quelle in bewegtem Mittel. Berlin 1935. C 369
- Lange B.*: Die Photoelemente und ihre Anwendung. I. u. II. 1936. C 370a, b
- Jordan P.*: Die Physik des 20. Jahrhunderts. Braunschweig 1936. C 371
- Flügge S. - Krebs A.*: Experimentelle Grundlagen der Wellenmechanik. Dresden u. Leipzig 1936. C 372
- Nachtikal F.*: Technická fyzika. 2. vydání. Praha 1937. C 324b
- Frank Ph.*: Rozvrat mechanistické fyziky. Praha 1937. C 373
- Dingler H.*: Die Methode der Physik. München 1938. C 374
- Běhounek F.*: Atmosférická elektřina. Praha 1936. C 375
- Scheibe A.*: Piezoelektrizität des Quarzes. Dresden-Leipzig 1938. C 376
- Barkhausen H.*: Elektronen-Röhren. IV. Bd. 3. u. 4. Aufl. 1937. C 341d
- Chytilová M.*: Akustická měření Raleighovou deskou.
- Zahradníček J.*: Měření radioaktivity torsními vážkami, elektrometrem a fotočlánkem.
- Zahradníček J.*: Klesající charakteristika pišťalového jazýčku. Sp. přír. fak. 226. 1936. D 132
- Zahradníček J.*: Energetické poměry v jazýčkových pišťalách. Sp. přír. fak. 229. 1936. D 133
- Borůvka O.*: Studies on multiplicative systems. Part I. Sp. přír. fak. 245. 1937. D 134
- Sahánek J.*: Buzení ultrakrátkých Hertzových vln elektromagnetickou resonancí brzdou elektronů. D 135
- Zahradníček J.*: Netlumené oscilace mechanické s buzením vlastním. Sp. přír. fak. 246. 1937. D 135
- Pospišil B.*: Trois notes sur les espaces abstraits. Sp. přír. fak. 249. 1937. D 136
- Zahradníček J.*: Akustická měření katodovým oscilografem. Sp. přír. fak. 252. 1938. D 137
- Pelišek M.*: O přemístění rovnostranného trojúhelníka v prostoru a speciální ploše osmého stupně vytvořené tímto pohybem. Sp. přír. fak. 254. 1938. D 138
- Pospišil B.*: Sur les caractères des points dans les espaces topologiques. Sp. přír. fak. 256. 1938. D 139
- Čech E. a Pospišil B.*: I. Sur les espaces compacts. II. Sur les caractères des points dans les espaces L. Sp. přír. fak. 258. 1938. D 140
- Mašek B.*: Hvězdářská ročenka na rok 1938. Praha 1937. E 19/18

- Rozpravy české akademie věd a umění.*
II. tř. R. XLVI. 1936. R. XLVII.
1937. Praha. G 13
- Hochfrequenztechnik und Elektroakustik.* Bd. 50 u. 51. 1937/38. G 16
- Zeitschrift für wissenschaftliche Photographie.* Bd. 36. 1937. G 17
- L'enseignement mathématique.* Vol. 36. 1937. G 20
- Aktuárské vědy.* VII. 1937 č. 1 a 2. G 24
- Proceedings of the Institute of Radio Engineers.* Vol. 25 dok. a 26 z. G 26
- Zeitschrift für Physik.* Bd. 106—109. 1938. G 27
- Commentarii mathematici helvetici.* Vol. 10. F. 1—4. G 28
- Almanach české akademie XLVIII.* 1938. G 29
- Novotný F.:* Hynek Vysoký. Praha 1936. H 76
- Bidlo J.:* Michal Bobrzynski. Praha 1936. H 77
- Tvrký J.:* W. M. Kozlowski. Praha 1936. H 78
- Bidlo J.:* Vasil Nikolov Zlatarski. Praha 1937. H 79
- Stibrál J.:* Josef Sakař. Praha 1936. H 80
- Šusta J.:* Henri Pirenne. Praha 1936. H 81
- Kimla R.:* Ivan Honl. Praha 1937. H 82
- Fučáková M. L.:* Osteometrický příspěvek k morfologii žeber. Praha 1937. H 83
- Lemon H. B.:* Od Galilea ke kosmickým paprskům. Praha 1937. H 84
- Líst V.:* Hospodářské kapitoly pro techniky. Praha 1935. H 84
- Groos O.:* Einführung in Theorie und Technik der Dezimeterwellen. I. J 150
- Plaut H. C.:* Fabrikationskontrolle. Berlin 1936. J 151
- den Hartog J. P.:* Mechanische Schwingungen. Berlin 1936. J 152
- Němec J.:* Elektronové lampy a jich použití. Praha 1936. J 153
- Stark J.:* Forschung und Technik. Leipzig 1937. J 154
- Ewald W.:* Die optische Werkstatt. Berlin 1930. J 155
- Rupp H.:* Die Leuchtmassen und ihre Verwendung. Berlin 1937. J 156
- Schroeder A.:* Richtlinien feinmechanischer Konstruktion und Fertigung. Berlin 1938. J 157
- Červený - Řehořovský:* Technický průvodce 17. Elektrotechnika III. Praha 1938. J 17

Dr. JOSEF SAHÁNEK,
knihovnik.